

Zorgplan 2022-2026

Farèlschool

Katwijk

Inleiding

In dit zorgplan staat beschreven hoe de leerlingenzorg bij ons op school op dit moment geregeld is. Met “zorg” wordt het onderwijs op didactisch en pedagogisch gebied, gegeven aan alle leerlingen, bedoeld. Dit school specifieke zorgplan geeft aan leerkrachten, ouders, bestuur en inspectie uitleg over hoe wij op onze school invulling geven aan de zorg voor de leerlingen die aan ons zijn toevertrouwd.

De Farèlschool is een basisschool welke valt onder de stichting PROHLES in Katwijk. In de organisatie en uitvoering van de zorg heeft de school te maken met het Samenwerkingsverband Duin en Bollenstreek waarbinnen de school participeert.

Hoofdstuk 1: Passend Onderwijs

Algemeen

Vanaf 1 augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs van kracht. Schoolbesturen hebben zorgplicht voor alle leerlingen uit hun regio. Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school heeft de taak om het kind een passende onderwijsplek te bieden of met de ouders een passende onderwijsplek te zoeken. De uitgangspunten daarbij zijn:

- Alle kinderen krijgen zo passend mogelijk onderwijs, waarbij wordt gekeken naar de onderwijsbehoeften.
- Kinderen gaan naar reguliere basisscholen en hebben een onderwijsplek die thuis nabij is. Indien de reguliere school niet kan voorzien in de onderwijsbehoeften, wordt gezocht naar een plek in het Speciaal (basis) Onderwijs, waar dat wel het geval is.

Zorgplicht voor alle leerlingen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Passend onderwijs is er voor alle leerlingen, maar richt zich in de praktijk vooral op leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Organisatie

Om alle kinderen een passende onderwijsplek te bieden werken scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden. In onze regio is dat het Samenwerkingsverband Duin en Bollenstreek (SWV D&B). In het SWV werken schoolbesturen samen, welke het bevoegd gezag zijn van basisscholen en scholen voor speciaal (basis) onderwijs (cluster 3 en 4).

Leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften

Elke school heeft een SchoolOndersteuningsProfiel (SOP) waarin beschreven staat welke ondersteuning de school kan bieden.

Daarnaast kan de school een beroep doen op inzet van ondersteuning en expertise van buiten de school. Binnen het SWV zijn dit de onderwijsondersteuners. De rol van deze ondersteuners is vooral gericht op het geven van adviezen naar aanleiding van observaties en/of gesprekken. In incidentele gevallen kan er kortdurend met een leerling gewerkt worden.

De leerlingen krijgen de extra ondersteuning op de eigen school. Leerkrachten, ouders en Intern Begeleider volgen met elkaar de ontwikkeling.

De school zorgt ervoor dat de specifieke onderwijsbehoeften in kaart gebracht worden. Indien deze niet meer in staat is om de ondersteuning te bieden die nodig is, wordt gekeken naar opties buiten de school. Op dit punt van het traject is ook de Onderwijspecialist betrokken. Dit is een orthopedagoog of een psycholoog in dienst van het SWV. Tijdens Ondersteuning Team (OT) besprekingen wordt met alle betrokkenen in kaart gebracht welke route het best passend is voor de leerling.

Voor plaatsing in het S(Ba)O is een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig.

Hoofdstuk 2 Visie op zorg

Iedere leerling op onze school heeft recht op onze zorg. Om dit te realiseren werken we vanuit de principes van het HandelingsGerichtWerken (HGW). Deze werkwijze heeft als doel de kwaliteit van het onderwijs te optimaliseren en de begeleiding af te stemmen op alle leerlingen. HGW maakt adaptief onderwijs en doeltreffende leerlingbegeleiding concreet. Zo kunnen we effectief omgaan met verschillen tussen leerlingen. HGW is een planmatige en cyclische werkwijze waarbij de volgende uitgangspunten gehanteerd worden:

1. De onderwijsbehoeften van de leerling staan centraal: wat heeft de leerling nodig om onderwijsdoelen te behalen.
2. Het gaat om afstemming en wisselwerking: het kind in interactie met zijn omgeving. Hierbij gaan we uit van het kind, in deze groep, bij deze leerkracht, bij deze klasgenoten, op onze school en van deze ouders. Deze laatst genoemden zijn een waardevolle partner bij het afstemmen van het onderwijs.
3. De leerkracht doet ertoe: deze realiseert passend onderwijs en levert daarmee een cruciale bijdrage aan de ontwikkeling van leerlingen.
4. De stimulerende factoren zijn uitgangspunt bij het stellen van haalbare doelen en het succesvol uitvoeren van het plan van aanpak. Er wordt oplossingsgericht gewerkt.
5. Er is sprake van een constructieve samenwerking tussen leerling, leerkracht, ouders, interne- en externe begeleiders. Deze samenwerking is noodzakelijk om een effectieve aanpak te genereren.
6. We handelen doelgericht. De leerkracht formuleert korte en lange termijn doelen voor het leren, de werkhouding en/of het sociaal-emotioneel functioneren. Evaluatie van deze doelen heeft een prominente plek in deze cyclus van planmatig handelen.
7. De werkwijze van HGW is systematisch en stapsgewijs.

Hoofdstuk 3 De cirkel van HandelingsGerichtWerken

HGW is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Een groepsgewijs aanbod bestaat vaak uit een drieslag: de basisaanpak, de verrijkte aanpak en de intensieve aanpak. Hiermee hebben we de leerlingen gegroepeerd op basis van onderwijsbehoeften. In een groep waar de middenmoot hoger ligt dan de schoolambities is iets anders nodig dan in een groep waar die lager ligt. Als we voor de grootste groep een basisaanpak hebben geformuleerd kunnen we daarna het aanbod bepalen voor de leerlingen die zich aan de boven- of onderzijde hiervan bevinden. In de praktijk komt dit neer op compacten en verrijken van lesstof of extra instructie en ondersteuning.

In het handelingsgericht werken onderscheiden we 4 fases met in totaal 6 stappen:

Fase 1. Waarnemen en signaleren

Stap: verzamelen van leerling gegevens in een groepsoverzicht

Stap: signaleren van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.

Fase 2: Begrijpen en analyseren

Stap: benoemen van onderwijsbehoeften

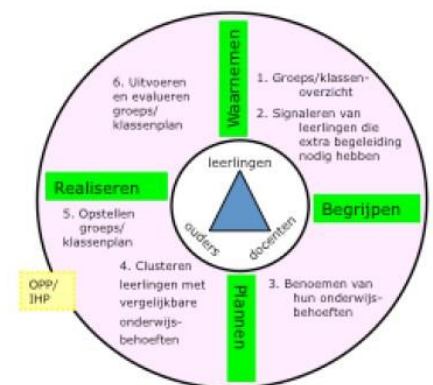
Fase 3. Plannen

Stap: clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften

Stap: indien nodig bijstellen van het onderwijsplan

Fase 4. Realiseren

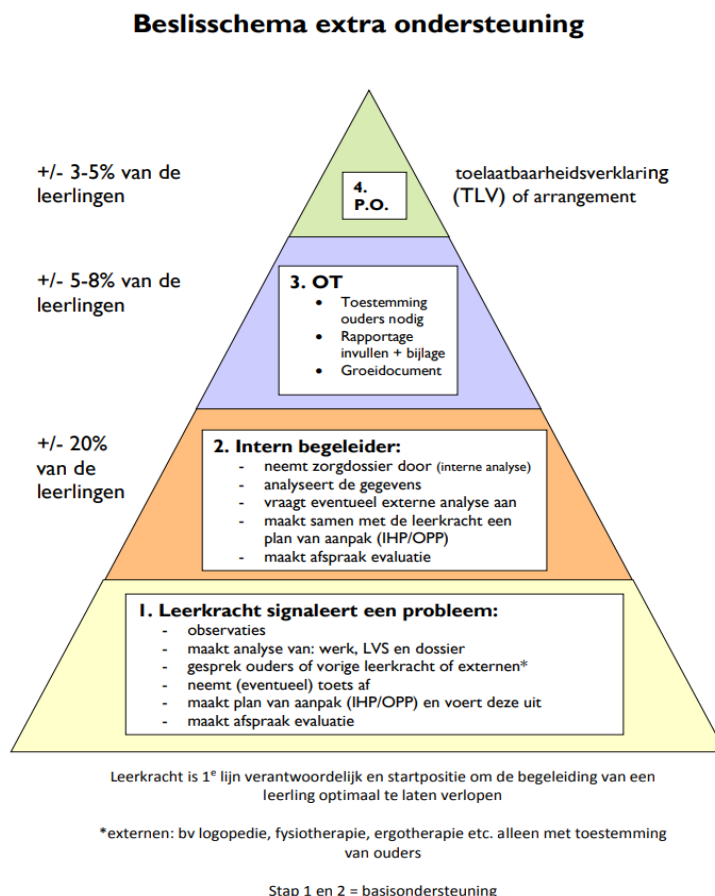
Stap: uitvoeren van het onderwijsplan

Het zorgoverzicht en het plan van aanpak (groepsplan) zijn de kern documenten waarmee we de ontwikkeling van de leerlingen in relatie tot de gestelde doelen en het onderwijsaanbod plannen, volgen en evalueren. We streven daarbij naar een preventieve aanpak. Wat zijn de doelen voor de komende periode en wat hebben de leerlingen nodig om die doelen te bereiken.

Hoofdstuk 4 De niveaus van zorg

Zorg wordt op verschillende niveaus gegeven:

Bij de hierboven genoemde niveaus horen de volgende acties en verantwoordelijkheden:

Niveau 1

Binnen dit niveau wordt er regulier onderwijs geboden. Het uitgangspunt is dat de basisaanpak is afgestemd op de grootste groep. Van daaruit wordt bepaald welke interventies er nodig zijn rondom compacten en verrijken, extra uitdaging of extra ondersteuning en/of verlengde instructie. Deze interventies worden vastgelegd in het plan van aanpak voor de hele groep in het groepsplan.

Bij de basisvakken wordt gewerkt vanuit een doel waarbij succescriteria geformuleerd zijn. Dit doel is tijdens de les zichtbaar voor de leerlingen. De leerkracht zorgt dat zowel de instructie als de verwerking gericht is op het behalen van het lesdoel. Tijdens de les wordt (procesgerichte) feedback gegeven. Het is belangrijk dat naast de leerkracht ook de leerling zelf eigenaar is van het leerproces.

De leerkracht streeft ernaar om minimaal 2 keer per jaar een leerling gesprek te voeren. De leerkracht bepaalt welke doelen behaald dienen te worden.

De leerling geeft aan op welke wijze hem dat het beste gaat lukken en wat hiervoor nodig is. Tijdens de lessen wordt gewerkt met vaste routines die het zelfstandig werken bevorderen. Zo is tijdens de les de duur van de opdracht en de beschikbaarheid van de leerkracht zichtbaar gemaakt. De leerkracht loopt, tussen verschillende instructiemomenten, hulprondes. Leerlingen kunnen om hulp vragen door het zelfstandig werk blokje in te zetten.

Niveau 2

Als de aanpak, welke geboden wordt vanuit niveau 1, onvoldoende effect heeft gehad volgt er verder onderzoek naar de onderliggende problematiek. De leerkracht en de Intern Begeleider inventariseren tijdens een leerlingbespreking en/of groepsbespreking de opties en mogelijkheden voor een beter passende aanpak. Een diagnostisch gesprek of onderzoek kan hier deel van uitmaken. De gekozen interventie(s) (denk hierbij aan extra ondersteuning buiten de reguliere zorg om, zoals het inzetten van het programma Leeshelden door de ondersteuners) worden verwerkt in een Individueel Handelingsplan (IHP) en gecommuniceerd met ouders. In Parnassys (het leerlingvolgsysteem) wordt geregistreerd dat er extra ondersteuning geboden wordt. Na ongeveer 8-10 weken wordt er geëvalueerd en indien nodig bijgesteld, afgeschaald naar niveau 1 of opgeschaald naar niveau 3 binnen de zorg.

Niveau 3

Wanneer de zorg in niveau 1 en 2 ontoereikend is gebleken kan de school, in overleg met de ouders (en het kind), besluiten om externe hulp in te schakelen voor advies en/of onderzoek. Denk hierbij aan de onderwijsondersteuners vanuit het Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek of De AED Leiden. Ook een extern onderzoeksbureau kan ingeschakeld worden. Er vinden dan geregeld Ondersteuningsteams overleggen plaats (OT's).

Het IHP blijft van kracht en indien nodig zal er een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) opgesteld worden.

Indien de zorg hiervoor binnen niveau 3 niet toereikend blijkt te zijn, wordt de onderwijspecialist ingeschakeld. Deze onderzoekt samen met school en ouders welke mogelijkheden er zijn aangaande de zorg op de huidige school. Als de huidige school de nodige zorg niet kan bieden en handelingsverleggen is, zal er opgeschaald worden naar niveau 4.

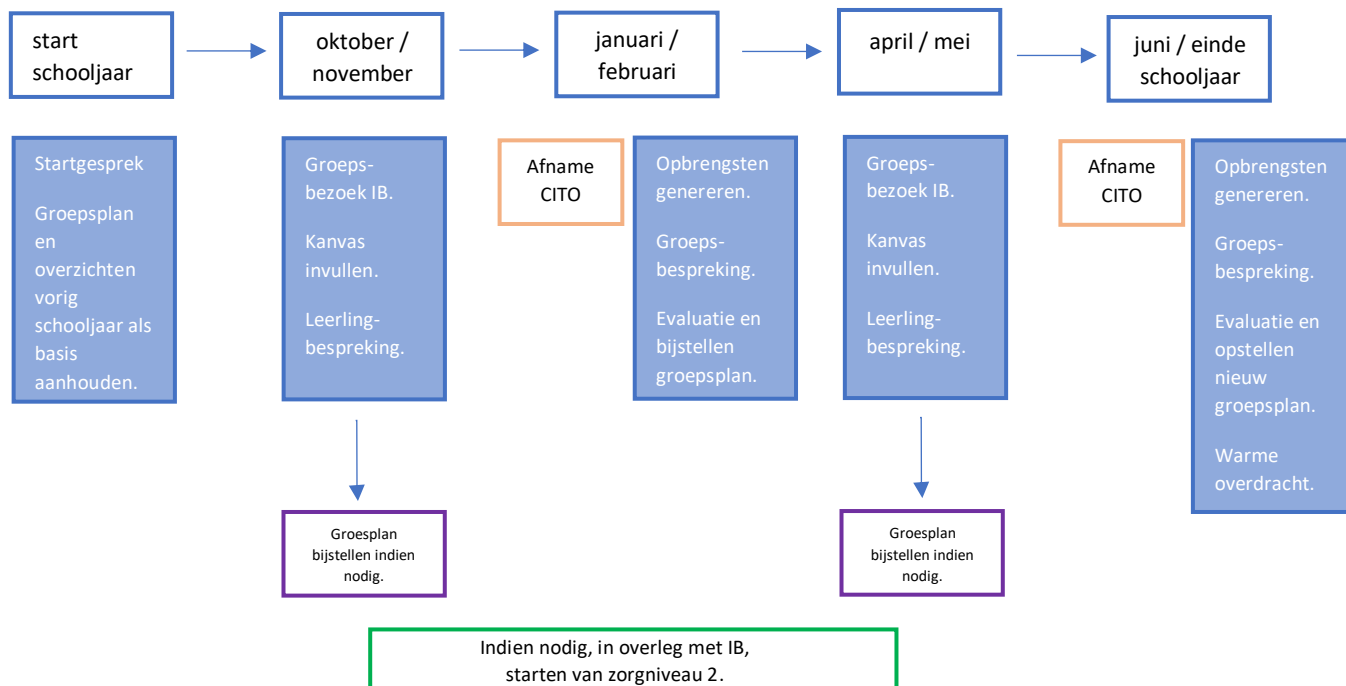
Niveau 4

Als alle bovengenoemde zorgniveaus doorlopen zijn en niet het gehoopte en gewenste effect blijken te hebben gegenereerd, kan besloten worden om de leerling te plaatsen op een school, welke beter in staat is om te voldoen aan de onderwijsbehoeften van de betreffende leerling. Dit kan een andere basisschool zijn met een ander SchoolOndersteuningsProfiel (SOP), maar ook Speciaal (Basis) Onderwijs. Voor toetreding tot het S(Ba)O is een ToelaatbaarheidsVerklaring (TLV) nodig, welke aangevraagd dient te worden vanuit school.

Hoofdstuk 5 Interne zorgcyclus

Wij streven naar een goede duurzame kwaliteit van onze begeleiding en zorg voor onze leerlingen. Deze begeleiding hebben wij vastgelegd in onze kwaliteitscyclus van de interne zorg. Dit houdt concreet gezien in dat het schooljaar verdeeld is in periodes, welke eindigen met een evaluatie van de leerlingen en evaluatie van de groep. Deze zorg geldt voor iedere leerling en valt onder zorgniveau 1 (zie zorgniveaus in de piramide in het vorige hoofdstuk).

Hieronder is deze cyclus schematisch weergegeven:

Startgesprek

Dit vindt plaats aan het begin van het schooljaar om te inventariseren hoe het gaat in de groep. Lukt het binnen het klassenmanagement om een passend aanbod te creëren? Zijn alle leerlingen in beeld?

Flitsbezoek

Deze bezoeken zijn korte, krachtige bezoeken in de klas waarbij je, indien nodig, met een beknopte kijkwijzer geconcentreerd observeert. In een paar minuten krijg je inzicht in het functioneren van de leerkracht en hun ondersteuningsbehoefte(n). Na de observatie gaat de observator aan de hand van korte reflectieve vragen in gesprek met de leerkracht.

Flitsbezoeken worden uitgevoerd door zowel directie als Intern Begeleider en kunnen zowel aangekondigd of onaangekondigd plaatsvinden.

Klassenbezoek

Minimaal 2 keer per schooljaar komt de Intern Begeleider op klassenbezoek op basis van een vooraf afgesproken onderwerp. Dit kan op schoolniveau zijn maar ook op groepsniveau. Tijdens de klassenbezoeken wordt, indien nodig, een kijkwijzer ingezet. Na het klassenbezoek volgt een gesprek met de leerkracht en Ib'er. Tijdens dit gesprek worden vervolgspraken gemaakt.

Leerlingbespreking

Om antwoord te krijgen op geformuleerde vragen van de leerkracht, de onderwijsbehoeften van een leerling te verhelderen en te bekijken hoe aan deze behoeften tegemoetgekomen kan worden, volgt de leerlingbespreking.

In gesprek met de Intern Begeleider wordt besproken welke vorm van ondersteuning nodig is. Het gaat hierbij om leerlingen van zorgniveau 2.

Minimaal 2x per schooljaar hebben de leerkracht(en) en de Intern Begeleider een vooraf geplande leerlingbespreking. Daarnaast kan er een leerlingbespreking op verzoek van leerkrachten plaatsvinden als er twijfels zijn over de ontwikkeling van leerlingen.

Groepsbespreking

Groepsbesprekingen zijn structurele overlegmomenten waarbij efficiënte uitwisseling van informatie over leerlingen en groep plaatsvindt. Naar aanleiding van deze bespreking kunnen leerkracht en intern begeleider bepalen voor welke leerlingen er een leerlingbespreking volgt.

De groepsbespreking vindt 2x per schooljaar plaats. Tijdens dit gesprek staat het klassenmanagement centraal. In deze bespreking komen de volgende aspecten aan de orde: de organisatie, sfeer en communicatie, de leerlingen die extra begeleiding nodig hebben, de leerlingen waarvan hun onderwijsbehoeften nader besproken dienen te worden, de clustering van leerlingen, de bespreking van de methode- en niet methode gebonden toetsen op groepsniveau en de zorgsignalen. De leerkracht(en) en Intern Begeleider bespreken wat er eventueel nodig is om antwoord te krijgen op de geformuleerde vragen van de leerkracht.

OndersteuningsTeams (OT)

OndersteuningsTeams zijn niet opgenomen in de interne zorgcyclus maar vinden met grote regelmaat plaats. Ze worden apart gepland gedurende het schooljaar al naar gelang de begeleidingsbehoefte van school, leerling of gezin.

Het is een overleg met het ondersteuningsteam (OT). Dit OT kan bestaan uit de Interne Begeleider, leerkracht, directie en gedragsspecialist.

Het team kan worden aangevuld met:

- Een vertegenwoordiger van de GGD (Jeugdarts of verpleegkundige);
- De onderwijsondersteuner;
- De onderwijspecialist;
- Iemand vanuit het wijkteam of
- Andere externe partijen die betrokken zijn bij de leerling.

Bovenstaande genoemden kunnen bijdragen om te verhelderen en te bepalen wat een leerling nodig kan hebben. De behoeften worden vastgelegd in een OPP en kunnen leiden tot een arrangement. Er zijn drie soorten arrangementen:

1. Hulp die een school zelf kan bieden;
2. Hulp die een school kan bieden met expertise van buiten en
3. Verwijzing naar een speciale onderwijsvoorziening.

Hoofdstuk 6 Planmatig werken

Om de kwaliteit van ons onderwijsaanbod aan de leerlingen te onderhouden en te borgen werken we planmatig aan de doelen van ons onderwijs met behulp van de volgende instrumenten

Groepsplan

In dit plan worden alle leerlingen van de desbetreffende groep per ontwikkelingsgebied geclusterd naar basis, intensieve of verrijkte aanpak. Per doelgroep wordt de beginsituatie, het doel, de aanpak, de middelen, de organisatie en de evaluatie vastgelegd. We gebruiken hiervoor een format voor de groepen 3 t/m 8.

Individueel Handelingsplan

Voor leerlingen die extra zorg nodig hebben die niet middels het groepsplan beschreven of gerealiseerd kunnen worden, wordt in overleg met de Intern Begeleider een individueel handelingsplan opgesteld door de leerkracht. Het betreft leerlingen uit zorgniveau 2. Voor aanvang worden ouders op de hoogte gebracht en dienen zij het IHP te ondertekenen. Na afloop van de periode worden de vorderingen besproken en vastgelegd.

Ontwikkelingsperspectiefplan

Wanneer de onderwijsbehoeften van een leerling op meerdere (vak)gebieden het klassenaanbod overstijgen, wordt er voor hem of haar een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. In dit OPP worden de stimulerende en belemmerende factoren beschreven. Aan de hand daarvan kunnen de onderwijsbehoeften in kaart worden gebracht. In het handelingsdeel van het OPP worden de beginsituatie, doelen, aanpak, middelen, organisatie en evaluatie vastgelegd.

Schoolzelfevaluatie/trendanalyse

Na elk CITO afnamemoment worden de resultaten op schoolniveau geëvalueerd en besproken met het gehele team. Met elkaar brengen we de analyses en trends in kaart. Indien de trend een stijgende lijn op schoolniveau laat zien zullen we de gehanteerde werkwijze voortzetten en eventueel uitbreiden en verstevigen. Indien er een dalende trend zichtbaar is, brengen we de mogelijkheden in kaart om ons onderwijs te verbeteren.

De bevindingen worden vastgelegd in de schoolzelfevaluatie. Hierin zijn de volgende rubrieken ondergebracht:

- Analyse;
- Conclusie;
- Doel;
- Aanpak en
- Organisatie.

Hoofdstuk 7 Het leerlingvolgsysteem

Leeropbrengsten

Het Leerlingvolgsysteem (LVS) is een belangrijk hulpmiddel bij de zorgverbreding binnen de school. Het helpt de leerkrachten om sneller te signaleren waar extra hulp noodzakelijk is. Bovendien geeft het inzicht in het niveau van de individuele leerling, het niveau van de groep en het niveau van de school. We gebruiken hiervoor voornamelijk de toetsen van CITO. Deze toetsen zijn landelijk genormeerd. Elk jaar wordt een toets kalender opgesteld door de Intern Begeleider.

Naast de niet-methode gebonden toetsen van CITO, worden vanaf groep 3 methode gebonden toetsen gebruikt voor o.a. taal, begrijpend lezen en rekenen. In de groepen 1 en 2 wordt gebruik gemaakt van het observatiesysteem Kleuter in Beeld, eveneens van CITO.

Resultaten van zowel de 'methode gebonden toetsen' als de 'methode onafhankelijke toetsen' worden genoteerd in Parnassys.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Het leerlingvolgsysteem KANVAS is een instrument dat hoort bij de Kanjertraining. Hiermee wordt twee keer per jaar (oktober en april) systematisch het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen in kaart gebracht. Voor de groepen 1 t/m 8 vult de leerkracht vragenlijsten in. Vanaf groep 5 worden ook leerling lijsten ingevuld. Aan de hand van de resultaten geeft het instrument concrete doelen en handelingssuggesties om de leerlingen of de groep in zijn geheel gericht en planmatig te ondersteunen. De handelingssuggesties worden besproken met de Intern Begeleider tijdens de leerling besprekingen.

Kinderen met scores in risicogebieden worden door de leerkracht met de Intern Begeleider besproken. Indien er sprake is van dieperliggende problematiek is nadere diagnostiek en mogelijk externe hulpverlening gewenst. De leerkracht gaat hierover in gesprek met de ouders van het kind.

Hoofdstuk 8 Rollen en taken

Binnen De Farèlschool zijn er verschillende rollen en taken toebedeeld, welke ervoor zorgen dat de continuïteit binnen de school gestroomlijnd verlopen.

De directeur

De directeur is eindverantwoordelijk voor alle opbrengsten en beslissingen op het gebied van zorg en begeleiding. Bij de OndersteuningTeams (OT's) is hij voorzitter van de bespreking. Tijdens de klassenbezoeken brengt hij onder andere in kaart op welke wijze de ambities en routines uitgevoerd worden in de groepen.

Adjunct Directeur

De Adjunct Directeur draagt zorg voor het onderwijskundig beleid op de school. Samen met de Intern Begeleider voert hij klassenbezoeken uit die als doel hebben de ingezette routines te monitoren en aan te sturen. Hij stelt een jaarplan op om de continuïteit te bewaken en zorgt voor agendering van de ontwikkelpunten op teamvergaderingen.

Intern Begeleider

IB coördineert het opbrengst- en handelingsgericht werken in de school. Zij brengt trends en analyses in kaart en verwoordt de ambities van de school in beleidsadviezen naar de directie. Zij begeleidt en coacht individuele leerkrachten. De Ib'er is verantwoordelijk voor het aangaan en onderhouden van externe contacten.

Leerkracht

De leerkracht is verantwoordelijk voor het stimuleren en begeleiden van de didactische en de sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in de groep en gaat er van uit dat leerlingen verschillende onderwijsbehoeften hebben. De taak van de leerkracht is om zo goed mogelijk aan deze behoeften tegemoet te komen.

Onderwijsassistent

De onderwijsassistent ondersteunt leerkrachten bij de begeleiding van individuele leerlingen of kleine groepen met specifieke onderwijsbehoeften. De onderwijsassistent kan, daar waar mogelijk, de groep overnemen zodat de leerkracht de nodige zorg kan bieden aan zorgleerlingen. De invulling van deze ondersteuning wordt in overleg met de Intern Begeleider vastgesteld. De onderwijsassistent neemt de groep over in geval van oudergesprekken, groepsbesprekingen of leerling besprekingen.

Hoofstuk 9 Toetskalender

Hieronder is schematisch weergegeven wanneer er welke toetsen afgenomen worden gedurende een schooljaar:

November	Dec.	Januari	Februari	Maart
1 t/m 11 <i>Groep 1 t/m 8</i> Kanvas leerkrachtenlijst voor alle leerlingen <i>Groep 5 t/m 8</i> Kanvas leerlingenlijst 14 t/m 25 <i>Groep 1 t/m 8</i> Leerlingbespreking		16 t/m 27 (afname & invoeren) <i>Groep 1 en 2</i> Kleuter in Beeld <i>Groep 3 t/m 8</i> CITO en AVI-DMT 30 en 31 <i>IB</i> Trendanalyse maken	1 t/m 3 <i>IB</i> Trendanalyse maken 6 t/m 16 <i>IB en Lk</i> Groepsbespreking	27 t/m 31 <i>Groep 1 t/m 8</i> Kanvas leerkrachtenlijst voor alle leerlingen <i>Groep 5 t/m 8</i> Kanvas leerlingenlijst

April	Mei	Juni	Juli
3 t/m 6 <i>Groep 1 t/m 8</i> Kanvas leerkrachtenlijst voor alle leerlingen <i>Groep 5 t/m 8</i> Kanvas leerlingenlijst 11 t/m 20 <i>Groep 1 t/m 8</i> Leerlingbespreking 17 t/m 19 <i>Groep 8</i> Eindtoets	22 t/m 31 (afname & invoeren) <i>Groep 1 en 2</i> Kleuter in Beeld <i>Groep 3 t/m 8</i> CITO en AVI-DMT	1 t/m 2 (afname & invoeren) <i>Groep 1 en 2</i> Kleuter in Beeld <i>Groep 3 t/m 8</i> CITO en AVI-DMT 5 t/m 9 <i>IB</i> Trendanalyse maken 12 t/m 22 <i>IB en Lk</i> Groepsbespreking	